אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת רנו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"א טבת תר"ע - יפו
נמען: הרב יוסף אליהו וינוגרד

הרב קוק שמח שאינו צריך עוד לנסוע לחוץ לארץ. על הסכסוך בעקרון: הרב קוק חושש שהפקידות תתערב בעניין השובתים, כפי שקרה בגליל. לכן הרב קוק ייעץ לשובתים להפקיד שטרי חוב כערבון לנזק, ולעזור בשמירה מפני רועים ערבים. טוב היה אם רבני ירושלים לא היו מתערבים בלי להתייעץ איתו.

עיקרי הדברים

- ביטול הנסיעה לחוץ לארץ.
- סכסוך השובתים בעקרון - שטרי חוב ושמירה.
- התערבות רבני ירושלים.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], י"א טבת תר"עין.

לכ'[4] ידי"נ[5] הרב המאוה"ג[6], אוצר מלא וגדוש לתוי"ר[7] מו"ה[8] יוסף אלי' שליט"א[9] וויניגראד, שלו'[10] וברכת טוב.

הגיעני מכתב כ"ג[11] מר אחיו הגרי"צ[12] שי'[13], בצירוף מכתב כתה"ר[14] שי'. ולמותר הוא שנזקק כת"ר[15] ידי"נ להתנצל ע"ד[16] השינוי אודות הנסיעה. אדרבא הנני תל"י[17] מלא רצון על אשר

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 לכ' - לכבוד
5 ידי"נ - ידיד נפשי
6 המאוה"ג - המאור הגדול
7 לתוי"ר - לתורה ויראה
8 מו"ה - מורנו הרב
9 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
10 שלו' - שלום
11 כ"ג - כבוד גאונו
12 הגרי"צ - הגאון רבי שמות שמתחילים באותיות י, צ (למשל: יעקב + צבי) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
13 שי' - שיחיה
14 כתה"ר - כבוד תורתו הרמה
15 כת"ר - כבוד תורתו
16 ע"ד - על דבר
17 תל"י - תודה לא-ל יתברך

לא נזקקתי לצאת לחו"ל[18]. שהיתה לי למורת רוח, אשר רק מעוצם ההכרח לא הרהבתי עז בנפשי למאן בזה, אבל כאשר נתהוה הענין שאין צורך בזה מה טוב ומה נעים.

וע"ד[19] השערוריות בעקרון. [האיכרים העובדים בעקרון חששו שהשדות השובתים בשמיטה ימשכו רועים ערבים, שירעו גם בשדותיהם; ראו גם כרך א', אגרת רס] תוכן הדבר הוא, שאני חש מאד שלא תחל הפקידות להתערב בעניני השובתים ח"ו[20], ויצא הענין לידי מדה זו שיצאה בגליל, [ראו כרך א', אגרת רלו] שהי'[21] לי מזה וגם עתה יש לי עגמ"נ[22] לאין שעור. ע"כ[23] יעצתי להשובתים, שישלישו אצלנו שט"ח[24], באופן שאם יבורר ע"פ[25] ד"ת[26], שיש איזה היזק, שהם חייבים מהדין לשלם עבורו, יהי'[27] מובטח ע"י[28] השטרות, ובזה תנוח דעת המערערים. וכאשר באמת אין שום ענין כלל לחייב את השובתים ח"ו, ממילא לא יבא מזה שום היזק. ומ"מ[29] כדי שלא יבא הדבר לידי דינא ודיינא, יהיו גם הם שומרים קצת, שלא יבאו הערבים הרועים על השדות השובתות לרעות בשדי חבריהם הזורעים, ויצא מזה תיקון שיהי'[30] הדבר במנוחה, ולהפקידות לא יהי' מקום להתערב. ומה טוב הי'[31] אם לא היו מתערבים בענין זה רבני ירושת"ו[32] והיו דורשים תחילה בעצתי. ואשרי אדם שזיכך נשמתו בקדושת המצוה של בצדק תשפט א"ע[33], כמבואר ביוש"ה[34]. מרב עבודה הנני מקצר ועולה, ואו"ש[35] וברכה לכתה"ר[36], כנה"ר[37] ונפש ידי"ע[38] דוש"ת[39] באה"ר[40],

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

18 לחו"ל - לחוץ לארץ
19 וע"ד - ועל דבר
20 ח"ו - חס ושלום
21 שהי' - שהיה
22 עגמ"נ - עגמת נפש
23 ע"כ - על כן
24 שט"ח - שטר חוב
25 ע"פ - על פי
26 ד"ת - דברי תורה
27 יהי' - יהיה
28 ע"י - על ידי
29 מ"מ - ומכל מקום
30 שיהי' - שיהיה
31 הי' - היה
32 ירושת"ו - ירושלים תבנה ותכונן
33 א"ע - את עצמו
34 ביוש"ה - דורש פענוח
35 ואו"ש - ואומר שלום
36 לכתה"ר - לכבוד תורתו הרמה
37 כנה"ר - כנפשו הרמה
38 ידי"ע - ידידו עוז
39 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
40 באה"ר - באהבה רבה